

Soome Põllumeeste kannatus katkes – massimeeleavaldusel nõuti kiireid meetmeid finantsolukorra parandamiseks

Üle 3000 Soome põllumehe koos 500 traktoriga kogunesid 11. märtsil Helsingi Senatväljakule, et nõuda siseriiklikke ja EL meetmeid põllumajandustootjate kiireks rahalise olukorra parandamiseks. Nõudmised anti üle Soome peaminister Juha Sipiläle ning põllumajandusminister Kimmo Tiilikai-sele. Viimane sellises mahus meeleavaldus Soomes toimus 1999. aastal.

Soome põllumeeste sissetulek on viimase paari aastaga teinud läbi ühe suurema languse EL-s. Põhjusteks on Venemaa impordikeeld, üldiselt keeruline turuolukord ning otsetoetuste väljamaksete hiline-mine uute ÜPP reeglite ning Soome makseagentuuri IT-probleemide tõttu. Põllumehed on häiritud ka ÜPP meetmetega kaasnevast järjest kasvavast bürokraatiast.

Olukorda halvendab veelgi jae-müügikettide omavaheline hinnakonkurents. Soome jae-müügisektor on üks enim kontsentreerunud Euroopas.

Esialgsete statistikaandmete kohaselt langes põllumajanduse sissetulek 2015. aastal 40% võrreldes 2014. aastaga. Põllumajandusettevõtte keskmine sissetulek Soomes on hinnanguliselt 9 700 eurot aastas.

Soome maa- ja metsamajandusliit MTK ning Soome rootsikeelsete põllumeeste ühendus SLC nõuavad valitsuselt järgmist:

- Võtta kiiresti vastu meetmed

kriisi ohjamiseks ning tagada Soome põllumajandusettevõtete maksevõime;

- Nõuda õigustatud kompensatsiooni Venemaa embargo tõttu otseselt ja kaudselt tekkinud kahjude eest ning kiireid meetmeid turu tasakaalustamiseks. EL peab taastama head majandussuhted Venemaaga;
- Tugevdada põllumajandustootjate positsiooni tarneahe-las EL-ülese seadusand-luse abil;
- Nõuda EL-lt konkreetset tegevust põllumajandussisendi-te turu tasa-kaalustami-sel;
- Vähendada bürokraatiat põllumajandusettevõtete skeemis ja põhjenda-mata karis-tusi;
- Tagada Soome Põllu-majandus-ameti reor-ganiseeri-mine viisil, et toetuste väljamaksed

toimuksid ilma hilinemisteta;

- Võimaldada 2016. aasta toetus-te väljamakseid tavapärasest va-rem.

Põllumeeste meeleavaldused toimu-sid märtsi alguses ka Iirimaa, Šo-timaal, Itaalias, Prantsusmaal, His-paanias, Portugalis ja Belgias.

Foto: Tapani Heikkilä/Facebook

Copa-Cogeca pakkus välja meetmete paketi kriisiolukorra lahendamiseks

Foto: Äärmuslikud põllumehed ründasid 14. märtsil Brüsselis ka Copa-Cogeca maja

Ajal, mil tuhanded põllumehed EL erinevates maades avaldavad meelt ja põllumajandusministrid arutavad võimalikke abimeetmeid tururiisi leevendamiseks, koostas ka Copa-Cogeca nimekirja vahenditest, millest võiks käesolevas olukorras abi olla.

Copa-Cogeca peasekretäri Pekka Pesoneni sõnul halveneb olukord iga päevaga, põllumehed ja ühistud on makseraskustes ning paljud on sunnitud tegevuse lõpetama. Suurima löögi andis peamise ekspordituruna Venemaa äkiline kadumine poliitilistel põhjustel. Põllumajandussisendite, eriti väetiste hinnad tõusevad ning seda vaatamata nafta jt toodete hinnalangusele. Möödunud aasta septembris vastu võetud 500 miljoni euro suurune pakett ei olnud piisav olukorra leevendamiseks ning probleemne on ka, et seni on liikmesriikidel sellest abipaketist vaid 25% õnnestunud põllumeestele välja maksta. Kui EL koheselt ei tegutse, jõuab kriis ennekuulmatule tasemele ning kahju maapiirkondade majandustegevusele on väga tõsine, mis võtab EL-t võimaluse toita järjest kasvavat elanikkonda.

Copa ja Cogeca presidendid Martin Merrild ja Thomas Magnusson andsid väljapakutud meetmete nimekirja üle volinik Phil Hoganile, samuti kohtuti eesistujamaa Hollandiga ning külastati EL põllumajandusministrite nõukogu istungit 14. märtsil.

Copa-Cogeca soovib järgmisi meetmeid:

Kaubandusmeetmed

- Juurdepääsu taasavamine Venemaa turule peab olema EL diplomaatia esmane prioriteet. Tuleb koostada tegevusplaan läbirääkimiste korraldamiseks ning viia see samm-sammult ellu;
- Rahvusvahelistel kaubandusläbirääkimiste käigus tuleb tagada EL põllumajandussektori konkurentsi võime olulistel eksporditurudel nagu USA ja Jaapan. Kutsume Euroopa Komisjoni üles läbirääkimisi Jaapaniga kiirendama. Toetame transatlantilisi läbirääkimisi (TTIP) eesmärgiga saavutada põhjalik ja tasakaalukas kaubandusleping;
- Import/eksport: Euroopa Liitu tuleb käsitleda ühtse turuna, mitte liikmesriikide kogumina, eriti eksporditingimuste, näiteks sanitaarsertifikaatide osas;
- Tagada kolmandatele riikidele samaväärne kohtlemine EL standardite ja jälgitavuse osas vältimaks ebaausat konkurentsi;
- Vaadata ümber tomatite impordihinna kalkulatsioonimeetod;
- Kasutada müügiedendusmeetmeid, et realiseerida võimalused uutel turgudel ja tasustada EL põllumehi nende loodud lisandväärtuse eest;
- Arendada koos Euroopa Investeerimispannaga välja krediidikindlustus ja koostada juhised selle kasutamiseks.

Tarneahela meetmed

- Tagada tarneahela parem toimimine parendades läbipaistvust, ennetades maksete hilinemisi ja kaotades ebaausad kaubandustavad;

- Rakendada EK ühise turukorralduse määruse 1308/2013 artiklit 222, et võimaldada vabatahtlikult vähendada (piima)tootmist turu tasakaalustamise eesmärgil.

Turukorraldus

Kohandada peamiste toodete turukorralduse vahendeid EL üldise eelarve kontekstis järgmiselt:

- Tõsta ajutiselt või ja piimapulbri sekkumishinda, arvestades kasvanud tootmiskulusid;
- Pikendada eraladustamise tähtaegu;
- täiendada puu- ja köögiviljasektori turukorraldusmeetmeid ning vaadata ümber turult eemaldamise hind;
- Toiduabi süsteem ei tohi rikkuda EL ja rahvusvaheliste turgude tasakaalu ning seda ei saa vaadelda turukorraldusmehhanismina. Toiduabi süsteemi mõju tuleks analüüsida, eriti käibemaksu tagastamist;
- Luua pilootprojektid toiduks kõlbmatu toidurasva kasutamiseks biokütuste või mitte-toiduainete tootmisel.

Likviidsuse toetamine

- Pakkuda lihtsaid finantsinstrumente maaelu arengu, COSME või Innovatsioonipartnerluse raames, mis võimaldaksid põllumeestel ja ühistutel säilitada investeringud ja pangalaenude tasumise võimekus;
- Alandada sisendite maksumust eemaldades väetiste, põllumajandusmasinate jm tootmisvahendite imporditollimakse;
- Toetada põllumehi ja ühistuid, kes on teinud investeringuid ÜPP teise samba investeringutoetuste abil, leevendades nõudeid ja võimaldades suuremat paindlikkust nende äriplaanides. Kohandada liikmesriikide poolt antava väheste tähtsusega riigiabi piirmäära;
- Edendada paindlikke ja dünaamilisi riskihaldusmeetmeid, mis vastavad põllumajandussektori vajadustele. Lisaks peaksid liikmesriigid kasutama kõiki võimalusi maaelu arengu- ja rahvuslike poliitikate raames.

EL põllumajandusministrid leppisid kokku kriisiabipaketis

14. märtsil Brüsselis kogunenud EL põllumajandusministrite nõukogu kinnitatud abipaketti hinnates arvab Copa-Cogeca, et tegu on sammuga õiges suunas, kuid meetmed tuleb ka praktikas tööle saada.

Copa president Martin Merrild ütles, et paljud põllumehed Euroopas on silmitsi suurima kriisiga alates 1980ndate algusest, eriti piimandus- ja sealihasektoris. Juurdepääs Venemaa turule tuleb avada nii kiiresti kui võimalik. Nõukogu pakutud vähese tähtsusega riigiabi suurendamine võib aidata mõnesid põllumehi, kuid see on tegelikult eemaldumine ühisest EL poliitikast, mis peaks toetama rahvusvahelise poliitika arengutest tingitud olukorras.

Vastuvõetud paketi turukorraldusmeetmed, eriti ekspordikrediidid tagamine jt finantsinstrumendid omavad potentsiaali kriisi leevendada. Positiivne on ka piimanduse turuvaatlussüsteemi laiendamine teistele sektoritele. Liikmesriikide ministrid peaksid kiirustama septembris kokku lepitud 500 miljoni euro suuruse paketi väljamaksete teostamisega, sest seni on kahjuks ainult osa sellest abist põllumeesteni jõudnud, lisas Merrild.

Cogeca president Thomas Magnusson kiitis otsust promotsiooni-meetmete tõhusamaks kasutamiseks ning uute turgude leidmiseks. Tore, et Komisjon on esmatähtsaks seadnud koostöö Euroopa Investeerimis-pangaga arendamiseks välja õigeid finantsinstrumente, mis aitaksid põllumeestel investeerida ja parandada konkurentsivõimet, ütles ta.

Kokkuvõttes on Copa-Cogeca hinnangul positiivne, et pakett sisaldab turumeetmete tugevdamist, sealhulgas kahekordistab sekkumiskokkuostu piirmäärasid võile ja lõssipulbrile. Kahetsväärne on siiski, et ei leitud võimalust lõssipulbri ja või sekkumishindade ajutiseks tõstmiseks. Ka ei nähta ette meetmeid puu- ja köögiviljasektorile.

14. märtsil kinnitatud pakett si-

saldab järgmisi meetmeid:

- Uute turgude leidmine;
- Müügi edenduse meetmete tugevdamine ja ekspordilaenu tagamine;
- Turukorralduse meetmed peamistele sektoritele: või ja lõssipulbri sekkumiskokkuostu piirmäärade kahekordistamine, sealihaga eraladustamise taasavamine;
- Investeeringuteks tehtud laenude kergendamine, riigiabi lubamine, vähese tähtsusega riigiabi piirmäärade suurendamine;
- Võimalus vabatahtlike meetmete rakendamiseks sektorisiselt (nt piima tootmise vabatahtlikuks vähendamiseks) turukorralduse määruse artikli 222 raames;
- Piimandusturu vaatlussüsteemi laiendamine teistele sektoritele.

Foto: Põllumajandusministrite kohtumist Brüsselis saatsid põllumeeste meelevaeldused

Eesti põllumeeste pilgud pöörduvad Euroopa Komisjoni ettepanekute valguses taas valitsuse poole

Euroopa Komisjoni põllumajandusvolinik Phil Hogani meetmete pakett, mille eesmärgiks on põllumajandustootjate keerulise olukorra leevendamine, on ka Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja hinnangul samm õiges suunas üldise turuolukorra stabiliseerimiseks, kuid loodetud erakorralist abi ühenduse eelarvest ilmselt ei tule. Liikmesriikidel tekkis võimalus täiendada riigiabi andmiseks, mis pöörab meie põllumajandustootjate pilgud taas Eesti valitsuse poole.

Kahjuks ei andnud põllumajandusministrite kohtumine lootust, et Eesti ja teised Balti riigid saaksid ühenduse eelarvest erakorralist abi, kuigi meie piirkonna tootjad on Venemaa impordipiirangute ja pikalt kestnud turukriisi tõttu kõige enam kannatanud. Küll aga on Euroopa Komisjon ajutiselt nõus lubama riigiabi-erandit, mis võimaldaks liikmesriikidel maksta põllumajandusettevõttele toetust kuni 15 000 eurot aastas, kusjuures liikmesriikide poolt makstud abi kogusummale ülempiiri ei seata. See paneb Eesti valitsusele tõsise kohustuse tagada meie tootjatele võrdsed konkurentsitingimused

teiste riikide tootjatega.

Paketis sisalduvad turukorralduse meetmed, nagu näiteks lõssipulbri ja või sekkumiskokkuostu mahtude suurendamine ning sealihaga eraladustamise meetme taasavamine, aitavad loodetavasti kaasa üldisele turuolukorra paranemisele. Piimatootmise ajutist ja vabatahtlikku vähendamist soodustavate meetmete rakendamise realistlikkust ja mõjusid on hetkel keeruline hinnata. Ühtlasi loodame, et rakenduvad Euroopa Investeerimispanka võimalused keerulises olukorras põllumajandustootjatele kättesaadavate finantsinstrumentide arendamiseks.

Eurosaadikud soovivad antibiootikumide kasutamise vähendamist põllumajanduses

Selleks, et võidelda suureneva bakterite antibiootikumiresistentsusega, tuleks piirata olemasolevate antimikroobsete ravimite kasutamist ja arendada välja uusi ravimeid, leiavad Euroopa Parlamendi liikmed. 10. märtsil hääletatud ELi veterinaarravimite määruse täiendustes toetasid saadikud loomade kollektiivse ja ennetava antibiootilise ravimise keelustamist ja uute ravimite arendamist stimuleerivaid meetmeid.

“Maailma Terviseorganisatsioon WHO hoiatab meid, et maailm on liikumas ajajärgu suunas, kus an-

tibiootikumiresistentsus põhjustab igal aastal rohkem surmi kui vähk. On ülim aeg võtta vastu meetmed, mis tegeleksid probleemi algpõhjustega”, ütles raportöör Françoise Grossetête (EPP, Prantsusmaa).

Veterinaarravimeid ei tohi mingil tingimusel kasutada ebapiisavate kasvatustingimuste korvamiseks, ütlevad saadikud, kes pooldavad antimikroobsete ravimite profülaktilise kasutamise piiramist vaid üksikutele loomadele ja veterinaararsti poolt põhjendatud juhtudel.

Antimikroobse resistentsusega võitlemisel annaks uus eelnõu Euroopa Komisjonile õiguse lubada teatud ravimite kasutamist vaid inimesi puudutavate haiguste puhul.

Selleks, et ergutada innovatsiooni

ja teadustööd uute antimikroobsete ravimite loomiseks, soovivad saadikud pikendada vastavaid andmekaitseperioode. Uued uuringud ja katsed on ettevõtjatele suur investeering, mistõttu peavad nende katsetega seoses erinevatele ametitele esitatavatele andmetele olema kehtestatud kaitseperioodid, leiavad saadikud.

Saadikud hääletasid samuti Claudiu Ciprian Tănăsescu (S&D, Rumeenia) koostatud raportit, millega muudetakse kehtivat inim- ja veterinaarravimite lubade andmise ja järelvalve korda.

Euroopa Parlamendi liikmed kiitsid mõlemad raportid heaks ning toetasid samuti läbirääkimiste alustamist ELi nõukoguga, et leppida kokku määruste lõplikus sõnastuses.

Copa-Cogeca hinnangul on antibiootikumide vastutustundlik kasutamine hea, kuid kannatada võib ravimite kättesaadavus

Copa-Cogeca peasekretäri Pekka Pesoneni sõnul on Europarlamendi hääletustulemus tervitatav, kuid põlumeeste jaoks on siiski ka teatavaid murekohti. Positiivne on innovatsioonitegevuse edendamine uute aktiivainete leidmiseks. Tähtis on veterinaarravimite suure valikus ja mõistliku hinnaga kättesaadavuse tagamine kõikides liikmesriikides, mis toetab positiivset konkurentsi.

Loomakasvatavad peavad kinni headest loomapidamistavade ning leiavad, et antibiootikumide tuleb kasutada vastutustund-

likult – nii vähe, kui võimalik ja nii palju, kui vajalik. Teatud ravimite keelamine võib viia loomatervishoiu probleemideni, sest mõnel juhul on need ravimid praegu ainsad tunnustatud antibiootikumid, mida saab kasutada.

Copa-Cogeca hinnangul ei ole antimikroobsete ravimite profülaktilise kasutamise keelamine õigustatud. Vastutustundlik antibiootikumide ka-

sutamine on otsustava tähtsusega ja kuigi mööname, et toiduks kasvatavate loomade puhul on vajalikud erireeglid võrreldes näiteks lemmikloomadega, siis korrektne antibiootikumide profülaktiline kasutus kuulub hea veterinaartava hulka. Muret valmistab ka nõue ravimite kasutamisele ainult veterinaararsti poolt kirjutatud retsepti alusel. Veterinaarravimite müük internetis pakub mõ-

nel juhul eeliseid ravimite kättesaadavuse ja hinna osas. Kokkuvõttes peaks seadusettepanekut täpsustama veterinaarravimite müügikanalite parema funktsioneerimise osas ning arendama välja ohutu online müügisüsteemi koostöös kompetentsete riiklike ja EL ametiasutustega.

Copa-Cogeca kutsub kandideerima naisfarmeri innovatsiooniahinnale

Copa-Cogeca naisfarmerite komitee kutsub taaskord põllumajanduses tegevaid naisi kandideerima Euroopa innovatsiooniahinnale. 2016. aasta konkursi teema on "Naised kui innovatsioonitegevuse ja rohelise majanduskasvu eestvedajad".

Naiste roll põllumajanduses ja maaelus on fundamentaalne. Hiljutine statistika näitab, et 42% Euroopa Liidu põllumajandussektori tööst moodustavad naised ning 30% neist on põllumajandusettevõtete juhid. Naiste mõju põllumajandustootjate abikaasade ja pereliikmetena ning osakaal põllumajandusettevõtete tööst jääb sageli tähelepanuta.

Innovatsiooniahind loodi eesmärgiga tõsta esile põllumajanduses tegevate naiste keskset rolli ning tunnustada paljusid innovatiivseid lahendusi, mida naised on loonud põllumajanduse mitmekesistamiseks erinevates EL piirkondades.

Auhinnakonkursile on oodatud

Foto: Mai Tooming on uuendusmeelse mahetearviljajähistu Wiru Vili eestvedaja

kõik põllumajanduses tegevad naised, kes kuuluvad Copa-Cogeca liikmesorganisatsioonidesse. Auhinna võitmiseks peab vastama vähemalt ühele alljärgnevatest kriteeriumidest:

1. Innovatiivse *know-how*, meetodite või uudsete tehnoloogiate kasutamine;
2. Teadmussiirde teostamine;

3. Majanduslikult ja keskkonnakaitseks kestlik innovatsioonitegevus;
4. Uute kommunikatsioonimeetodite kasutamine.

Konkursi tähtaeg on 20. mai 2016. Auhind antakse välja vahetult enne rahvusvahelist maanaiste päeva 15. oktoobril.

Nutikas põllumajandus korjab digitaalsete dividendide saagi

Põllumajandus seisab silmitsi radikaalsete muutustega nii demograafilises arengus, kliimamuutuses, ühiskonnas, majanduses jne. Toota tuleb rohkem, kuid vähesemate vahenditega. Õnneks tuleb appi info- ja kommunikatsioonitehnoloogia – kuid kas siiski? Euroopa digitehnoloogiaettevõtete katusorganisatsioon DIGITALEUROPE korraldas 3. märtsil Brüsselis selletemalise konverentsi.

Kõikides majandus- ja eluvaldkondades valitseb lõhe tehnoloogia võimaluste ja tegeliku kasutuse vahel. Euroopa Komisjon püüab sellele välja-

kutsele lahendust leida, tuues innovatsiooni põllumajandusele lähemale: toimub tihe koostöö põllumajanduse, digitaalse ühisturu, uuringutegevuse ning siseturu peadirektoraaide vahel ning liikmesriikidega, tulevikku vaatav ÜPP rahastuse suunamine, vastava eesmärgiga riigihanked, tõhusam koolitus jne. Põllumehed, keda sageli kujutatakse ülimalt konservatiivsetena, on tegelikult potentsiaalselt esirinnas EL digitaalsel muutumisel. Seetõttu tuleks järjest

andmepõhisemaks muutuvast majanduskeskkonnast rääkides põllumehi eriliselt silmas pidada.

Põllumehed kogu Euroopas kasutavad roboteid, sensoreid ja GPS navigeerimissüsteeme juba ammuilma. Seetõttu ei ole imekspandav, et nutikas põllumajandus on oluline teema interneti mõttekodades. Kavas on suuremahulised pilootprojektid; üks neist käivitub juba järgmisel kuul. Privaatsus ja turvalisus tunduvad siinkohal olevat vä-

„Põllumehed, keda sageli kujutatakse ülimalt konservatiivsetena, on tegelikult potentsiaalselt esirinnas EL digitaalsel muutumisel.”

Foto: Kaasaegses piimatootmises on info- ja kommunikatsioonitehnoloogial võtmeroll

hem murettekitavad kui näiteks ter-
vishoiu- või pangandussektoris, kui-
gi andmete omandiküsimus tuleb
kindlalt selgeks teha, sest andmed
on muutumas kiiresti võtmetähendusega
väärtuseks. Seega peaks ole-
ma vähem takistusi lairibaühenduse
kasutamiseks ka kõige kaugema-
tes maanurkades. Seda vähemalt
teoorias: õigete vahendite kättesaa-
davaks tegemine põllumajandus-
ettevõtetele ei taga siiski veel nen-
de täiemahulist kasutamist. Nuti-
põllumajanduse ühiskondlikku mõ-
ju tuleb veel uurida. Põllumajandu-
sega tegelevate inimeste arv on ju-
ba aastaid järjest vähenenud, samal
ajal enam kui pooled Euroopa põl-
lumehed on vanemad kui 55-aas-
tased. Euroopa peab hoidma noo-
red inimesed põllumajanduses ning
meelitama juurde noori talente. ICT
võib olla abiks selle eesmärgi saavu-
tamisel, juhul kui kaotada „digitaal-
ne lõhe“, mis praegu jookseb linna-
ja maapiirkondade ning eri vanuse-
rühmade vahel.

Siinkohal tasub näiteks tuua Kree-
kas tegutsevat platvormi Gaia Epic-
heirein. See on unikaalne pilvepõ-
hine platvorm, mis ühendab organi-
seerunud põllumehed, IT ja panganduse
ning pakub seeläbi põllumees-
tele olulist lisandväärtust ehk teisi-
sõnu asjakohast informatsiooni, mis
aitab rakendada täppisviljelust. Põl-
lumehed tõepoolest vajavad „järgmi-
se põlvkonna nõuannet“, kuid vähe-

sed suudavad selle eest maksta. Siin-
kohal tuleb appi ühistu. Ühendades
jõud IT sektoriga tehnoloogia are-
gute jälgimiseks ning pankadega
nende tehnoloogiate kasutamise või-
maldamiseks ongi teguviis, mis Gaia
kogemuse põhjal on osutunud edu-
kaks. Et agronoomid saaksid kvali-
teetselt nõustada, on vajalikud detai-
lised andmed põllumajandusette-
võtte kohta; seejuures tagatakse pri-
vaatus ja konfidentsiaalsus. Suure-
mahulised andmed on märksõnaks
info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaid
kasutavale põllumajandusette-
võttele. Andmepõhine põlluma-
jandus aitab kaasa paremale kesk-
konnakaitsele, kuna võimaldab täp-
sustada ja vähendada väetiste ja tai-
mekaitsevahendite kasutamist. And-
mete õigsus ja täielikkus, omandiõi-
gus ja kaitse aitab selle trendi levi-
kule kaasa. Kaasaja parimad põllu-
mehed ei oma mitte ainult tehnoloogia-
t, vaid ka strateegiat; just nende
kahe elemendi süstemaatiline kasu-
tamine tagab nende edu.

Nagu ka teistes sektorites on
koolituste korraldamisel veel pal-
ju arenguruumi, kuid kui tahta saa-
vutada tõelist digiarengut maapiir-
kondades, on radikaalne kultuuriline
muutus vajalik. Suurettevõtetele
on juba pikaajaliselt olnud parem
juurdepääs peenele tehnikale. Kõlab
kohutavalt, kuid praegune kriis võib
kaasa aidata info- ja kommunikati-
oonitehnoloogia jõudmisele väi-

kefarmidesse – püsima jäämiseks ei
peljata kasutada vahendeid, mis va-
rem kõrvale jäeti, arvates, et saab ka
ilma hakkama. Nutikas põllumajandus
ei ole enam väärtuste, vaid ellu-
jäämise küsimus.

**„Andmepõhine
põllumajandus aitab
kaasa paremale
keskkonnakaitsele,
kuna võimaldab
täpsustada ning
vähendada väetiste ja
taimkaitsevahendite
kasutamist.“**

Kokkuvõttes tuleks kasutada kõi-
ki võimalusi kaasaegse tehnoloogia
viimiseks põllumeesteni, kes pea-
vad meie kõigi huvides toime tule-
ma ülesandega toota rohkem vähe-
semate vahenditega. Haridus ja koo-
litus on liikmesriikide või kohalike
omavalitsuste pädevuses, samas kui
ühistud pakuvad läbiproovitud ja
tõhusat kanalit tarneahela erinevate
lülideni jõudmiseks. Tundlikema-
te ja poliitilisemate teemadega na-
gu andmete omandiõigus ja andme-
kaitse tegeletakse EL tasandil erine-
vate algatuste ja platvormide raames.
Kui Euroopa suudab nutika põlluma-
janduse pusle kord kokku
panna, on sel kõik võimalused kogu
maailmas laineid lüüa.

BREXIT: mida tooks Ühendkuningriigi EL-st lahkumine kaasa nende põllumajandussektorile?

Suurbritannia põllumajandusorganisatsioon National Farmers Union (NFU) andis Copa-Cogecale ülevaate võimalikest arengutest juhul, kui Suurbritannia inimesed otsustavad rahvahääletusel Euroopa Liidust lahkuda.

Esmalt tuletati meelde, et selline rahvahääletus ei toimu esimest korda: 1975. aastal, kaks aastat pärast tollase Euroopa Majandusühendusega liitumist, toimus rahvahääletus EMÜ-s jätkamiseks. Tookord hääletas 67% brittidest liikmeks oleku poolt. Uus referendum toimub käesoleva aasta 23. juunil.

Euroopa Liidu liikmesriigid on kõige olulisemad Ühendkuningriigi ekspordipartnerid põllumajandustoodete ja toiduainete osas. EL-st lahkumisel tuleb sõlmida uued eraldi lepingud kõikide riikidega. 40 000 EL seadusakti kehtivad ka Suurbritannias ning mõjutavad briti põllumehi, muuhulgas näiteks nitraadi-direktiiv, veedirektiiv, elupaikade direktiiv, lammaste elektroonilise identifitseerimise määrus, taimekaitsevahendite turuletoomise määrus jne. Euroopa Liidu toetused moodustavad märkimisväärse osa põllumeeste sissetulekust, kuigi ka teised riigid toetavad oma põllumehi.

„Ühendkuningriigi lahkumisel oleks otsene mõju EL eelarvele: ilmselt avataks mitmeaastane eelarveraamistik ning jaotatakse eelarve ümber.”

Seega tekib hulgaliselt küsimusi, millest paljudele ei ole täna veel vastuseid. Näiteks kas Ühendkuningriigile jääb alles juurdepääs EL turule ja millistel tingimustel? Milline saab

Foto: Piiride ja taradeta Euroopa Liidu ühisturg on nii Suurbritannia kui Eesti põllumeeste huvides

olema Suurbritannia põllumajanduspoliitika, kuidas tagatakse õiglus? Kui jääda EL liikmeks, siis kuidas EL tagab põllumajanduse konkurentsivõimelisemaks muutumise? Kuidas tagatakse parem ja teaduspõhine seadusandlus? Ühendkuningriigi lahkumisel oleks otsene mõju EL eelarvele: ilmselt avataks mitmeaastane eelarveraamistik ning jaotatakse eelarve ümber. Tekiks eelarvepuudujääk seoses tagasimaksega Suurbritanniale. NFU on võtnud oma rolliks erinevate võimaluste selgitamise, mis peaks aitama inimestel teha informeeritud valikut. Selle tarvis uuritakse ja modelleeritakse erinevaid stsenaariume, mis peaksid valmima märtsi lõpuks ning korraldatakse rida sündmusi nende tutvustamises nn *road-show* vormis. Hulk raporteid erinevatelt institutsioonidelt ja mõttekodadelt on juba ilmunud ning need on internetis kättesaadavad.

Kas Brexit tooks kaasa teiste riikide EL-st lahkumise laine? Selles kontekstis vaadatakse esmalt Taani poole. Taani põllumeeste esindajate arvates hääletaks parlament hetkeseisuga siiski Euroopa Liitu jäämise poolt. Samuti ei rõõmustaks taanlased Ühendkuningriigi lahkumise üle, kuna nende kaubavahetus on „hiiglaslik“ ning iseseisev Suurbritannia võiks kehtestada kaitsetolliid. Ka Hollandi praegune valitsus ei lahkuks EL-st, kuid järgmisel aastal toimuvad parlamendivalimised ja on võimalus, et eurovastased saavad tugeva toetuse. Prantsusmaal toimuvad sageli küsitlused teemal „Kas rohkem või vähem Euroopat?“, mis on paljuski eurovastased. See ei puuduta siiski põllumajandussektorit. Järgmisel aastal on ka Prantsusmaal valimised, rahvusrinne räägib Frexitist. Siiski jääb üles küsimus, kas ikka saab EL-ga liituda ja lahkuda oma äranägemise järgi.

Copa-Cogeca soovib väetisetollide eemaldamist

Rahvusvahelise Toidupoliitika Instituudi (IFPRI) märtsikuus avaldatud uuringust selgub, et põllumehed saavutaksid olulise kokkuhoiu väetiste maksumuse arvelt, kui EL imporditollid ja anti-dumpingu meetmed eemaldataks.

Copa-Cogeca peasekretäri Pekka Pesoneni sõnul moodustab väetise hind olulise osa teravilja, õlikultuuride ja sööda tootmise maksumusest. Organisatsiooni hinnangul ei ole energiahinna märkimisväärne langus maailmaturul ja dollari nõrgenemine euro suhtes mõjutanud proportsionaalselt mineraalväetiste hindu mitte ühegi tarneahela lüli lõikes, alates tootmisest kuni lõpp-tarbija ehk põllumajandusettevõtteni. Vahendid mineraalväetiste turu riskide maandamiseks on olemas, kuid need on ebasobivad ning

põllumajandusettevõtete tasandil kättesaamatud. Kutsume Euroopa Komisjoni üles kehtestama ajutiselt 0-väärtuses imporditollimaksud, millel oleks kohene mõju tollikoodide peatükis 31 loetletud toodetele ja ammoniumile ning eemaldada anti-dumping maksud Venemaalt sissetoodavala ammonium-nitraadile.

Iirimaa Põllumeeste Liidu (IFA), kelle algatusel Copa-Cogeca väetiste teema tõstatas, sõnul on Iiri põllumeeste jaoks väetis väljaminekutes olulisel kohal. Iirimaa tootjad kulutavad aastas sellele üle 500 miljoni euro. Euroopa Komisjon peaks tegutsema, sest küsimus on perefarmide sissetuleku säilimises. IFPRI uuringus käsitletakse põhjalikult EL väetiseturu toimimist võrreldes teiste oluliste põllumajanduspiirkondadega maailmas. Nende andmete põhjal võib selgelt väita, et Euroopa turg ei toimi, ku-

na Euroopa väetisetootjaid kaitsma pidavad tollimaksud maksab kinni põllumees. Näiteks on väetise hind ajavahemikult 1970-2002 Euroopas tõusnud 123%, samal ajal Brasiilias aga langenud 65% võrra. Euroopa väetisetootmise jätkuv kontsentreerumine koos sektori tarneahela vertikaalse integratsiooniga on põhjustanud väetise tarbijahinna õigustamatult suure tõusu võrreldes teiste sisendite hindadega. Väetisetootjad on seda tavaliselt põhjendanud energia hinna tõusuga. Praegune energiahinna tugev langus ei kajastu aga kuidagi väetise jaemüügihindades, mida esmatootja peab maksma.

Copa-Cogeca saatis kirja EL kaubandusvolinik Cecilia Malmströmile ning tutvustas oma seisukohta ka põllumajandusvolinik Phil Hoganile kui ühte võimalust leevendada praegust kriisiolukorda EL põllumajandusl.

EESTI PÕLLUMAJANDUS-KAUBANDUSKODA

J. Vilmsi 53g
10147 Tallinn
Telefon: 600 9349
Faks: 600 9350
E-post: info@epkk.ee
<http://www.epkk.ee>

Lehe väljaandmist toetab:

Maaelu Arengu Euroopa
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse